

Déli Hírlap

FELELŐS SZERKESZTŐ
VUCHETICH ENDRE

BÁNSÁGI
MAGYAR NAPILAP

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
PIATA I. C. BRĂTIANU 4. — TELEFON 2-52

Az emberiségért

...allik, aki a gyermekekért munkálkodik. ...és, mégsem mindenütt fordítanak elég ...ét a munkára. Jószerenese, ha akadnak ...lelkek, akik önfeláldozással, szívük ...vével fáradoznak, mert különben ki ...örödnék a gyermekekkel. Sajnálatos ...szonban, hogy az állam hathatós anya ...togatása nélkül, csak kéregetés által ...szedett gyér anyagokkal tökéletes ...mit végezniök lehetetlen. Minden ál ...k létérdeke, hogy a gyermekeket, jö ...polgárait támogassa és ezáltal önm ...átámassza. Szilárd állam csakis az le ...melynek jövő nemzedéke helyes szel ...ta nevelődik, mert „Minden ország tá ...és talpköve a tiszta erkölcs”. Az álla ...nak a becsületes közszellem megterem ...léljából létérdeke a nevelésügy irányí ...s anyagi támogatása.

...an rejlett a társadalmat fertőző de ...vív szervezeteknek az ereje, hogy ki ...szervezettséggel és óriási anyagi áldo ...párosult céltudatossággal készítették ...századokon keresztül romboló törek ...számára a győzelmet. Ki is vívták, ...kőféliben vannak. Ma már ellenük hőm ...eg a világ folyásának árja. A becsületes ...lalomnak, a gyermekek tiszta erköl ...eltemben való nevelése a létfeltétele. A ...ésüghöz tartozik a felnőttek ételszel ...mek a helyes irányban való befolyáso ...A nőkre hárul a legfontosabb feladat ...tamok életében. De azoknak a nőknek, ...a gyermekek nevelésén keresztül társa ...építő feladatra vállalkoznak, először ...gukban kell kiépíteniök — tudatos ...nevelés által — az ehhez szükséges ...ást. Vallásos nevelés nélkül nincsen ...és, nem létezik becsületes társadalom ...szilárd állam.

...államnak éppen ezért elsőrendű érdeke ...gy anyagi, mint erkölcsi téren hat ...alátámasztást nyújtani ott, ahol ...ermeknevelés egyik, vagy másik ténye ...nyánzik. Ezeket a tényezőket felis ...és kellő áldozatkészséggel pótolni el ...hetetlen kötelesség, mert tőlük függ a ...enek sorsa.

...yagi támogatást nyújtani a sokgyer ...és szegény szülőknek és a szeretet jöte ...adományain kívül állandó havi össze ...t támogatni a szociális gyermekvéde ...munkáját. Erkölcsi téren pedig ugyan ...az állam erős védőkarát kellene érez ...azoknak, akik önzetlen elhanyagol ...összegyűjtik külvárosok elhanyagolt ...és lelki gyermekhadát, hogy az or ...nak építő erőket formáljanak belőlük. ...munkától irtózó családapát munkára kell ...taniok a hatóságoknak. A trágárságot, ...nkodást, iszákosságot és a gyermeknek ...és alól való kivonását és rosszra tani ...a hatóságok jogkörébe kellene utalni. ...enekelőtt anyagi támogatást sürget az ...államoktól a gyermeknevelés becsüle ...negalapozására. Támogatást első sor ...ozogalom részére, hogy azoknak az ön ...szívű nőknek és férfiaknak, akik tel ...adaadással szolgálják a jövő társadalom ...alapozását, ne keljen idegbeli erejüket ...ejüket pénzadományért való kilinese ...el elfecsérelni. Milyen felbecsülhetetlen ...látatot végezhetnének így az országnak. ...gyökerezne az állam konstruktív szo ...musa, ami legfontosabb feltele.

(Oexel Rónay Mihály báró.)

A béke megmentése Laval és Hoare legújabb tárgyalásaitól függ

Pius pápa a Limában összeült eucharisztikus kongresszus megnyitása alkalmából rádióbeszédet tartott. Ebben a beszédében a Szentatya a békéért mondott imát. Békét kért ugy Afrika, mint pedig Európa számára. A világ hatalmasai állandó tárgyalásokban vannak. Tagadhatatlan, hogy a diplomácia sokat fáradozik a béke létrehozásán. Bárha fáradozásuknak meg is lenne a kívánt eredménye. A világ érdeklődésének középpontjában most azok a tárgyalások állanak,

amelyek ujabban Anglia és Franciaország között folynak.

Ezek a tárgyalások egyrészt az Olaszországgal szemben tanusítandó további magatartásra, másrészt a keletafrikai fegyveres konfliktus megszüntetésére vonatkoznak.

Párisi lapok szerint a tárgyaló felek már meg is állapodtak azokra a javaslatokra vonatkozólag, amelyeket Olaszország elé kívánnak terjeszteni.

Abesszinia a Népszövetség ellenőrzése alatt

Beavatott helyről szerzett információk szerint a javaslat a jelenlegi Abesszinia tartományait abból a szempontból veszi figyelembe, hogy azok lakossága az amhara törzshöz tartozik-e, vagy pedig más származású. Ezen elv alapján a békejavaslat a következő:

1. Egész Abessziniát a Népszövetség ellenőrzése alá helyezik és a Népszövetség olasz szakértőt küld Abessziniába, aki a császár állandó tanácsadója lesz. A jelenlegi abessziniai határterületek, elsősorban az Addis Abebától északra fekvő tartományok vagy kormányzót kapnak, vagy pedig mint tanácsadót a Népszövetség által küldött közigazgatási szakértőt.

2. Az abesszin hadsereget újjászervezik. Megvalósítják az idegen légió rendszerét, míáltal az olaszok

abba a helyzetbe jutnak, hogy olasz légiót alakíthassanak és így Abessziniában mindig olasz katonákkal rendelkezzenek.

3. A területi rendezést olyan értelemben hajtják végre, hogy Harar abesszin birtok marad, Ogaden tartományt ellenben Olaszország kapja meg. Tigre és Danakil tartományokban határkiigazítást hajtják végre olyképpen, hogy az olaszok ottani új birtokait biztosítsák.

4. Abessziniának kijárását biztosítanak a tenger felé. Lemondanak arról, hogy Abessziniának akár angol, akár olasz gyarmaton szabad kikötőt adjanak, hanem ehelyett a tengerhez vezető korridorot biztosítanak számára. Arra vonatkozólag még nincsen döntés, hogy ez a folyosó francia, olasz, vagy angol Szomálián haladjon-e keresztül.

Mussolinit a területi szabályozás nem elégíti ki

A Daily Herald értesülése szerint Axum városa semmi körülmények között nem jut Olaszországnak, hanem tovább is Abesszinia birtoka marad. Axum az abesszinek szent városa és a békejavaslat tervezői nem akarják a város elvtelével a lakosság vallási érzelmeit megsérteni.

Az angol lapok értesülése szerint Franciaország és Anglia mindenképpen arra törekszik, hogy a két állam együttműködését semmi ne zavarja. A francia kormány most jegyzéket intézett Angliához, amelyet arról biztosít, hogy ezt az együttműködést a Földközi-tengeren is óhajtja. Laval francia miniszterelnök és külügyminiszter írásbeli közlése alapján bizonyossággal számítanak arra, hogy

az angol flotta a Földközi-ten-

kere elé. Bizonyosra veszik, hogy

Mussolinit nem fogja kielégíteni az a területi szabályozás, amelyet ajánlanak. Ezzel szemben több európai állam van, amely a leghatározottabb formában ellenzi, hogy Olaszország egyáltalában kapjon új területeket Afrikában.

Politikai körökben úgy tudják, hogy Litvinov a szovjetunió és Titulescu román külügyminiszter a kisántánt és a balkáni szövetség nevében fog tiltakozni az ellen, hogy Olaszországnak az abesszin államból területeket juttassanak. Olaszország különben — mint ismeretes — már régebben visszautasította a Népszövetség ötös bizottságának javaslatait, amelyek pedig majdnem ugyanazok voltak a mostani javaslattal. Addis Abebában sem biznak az európai államok békeközvetítésének eredményében. Hivatalos helyről hangoztatják, hogy

a császár területi engedményeket nem hajlandó adni, de nem is adhat.

Ha a császár valamely északi városnak az átengedésére kész is volna, ez maga után vonná a törzsfőnököknek a császár ellen való fellázadását. Hosszu hónapokig tartó és veszteségteljes háború után esetleg még lehetne róla szó, hogy a legszükségesebb területi engedményeket tegyen, azonban a jelenlegi körülmények között ilyesmire még gondolni sem lehet.

Genfben ma kezdik meg az olaszok ellen alkalmazandó rendszabályok ügyében az értekezletet. A genfi tanácskozások nagy horderejűek lesznek. Párisi vélemény szerint könnyen megtörténhetik, hogy

a legközelebbi huszonnégy órában világtörténelmi jelentőségű döntéseket hoznak Genfben. Laval és Hoare angol külügyminiszter még az utolsó órákban is kísérleteket tesznek a béke megmentése érdekében.

A megtorló intézkedések ügyében a Népszövetség főtítkárságához egyre-másra érkeznek a válaszok. Negyven kormány a fegyver- és lőszertilalomhoz, harminchat a gazdasági és pénzügyi rendszabályokhoz, tizennyolc pedig a kölcsönös támogatáshoz jelentette be csatlakozását. Jugoszlávia és Kína beje-

lentették, hogy csatlakoznak az összes rendszabályokhoz. Portugália kormánya bejelentette a gazdasági és pénzügyi rendszabályokhoz való csatlakozását, a hadianyag szállításának tilalmára azonban még nem adott választ.

Az egyeztető bizottságot mára hívták össze. Előzetesen azonban a tízenyolcas bizottság tart ülést. Az olasz kormány a két ülésre megfigyelőként Rokka államtitkárt küldte ki.

Amíg Genfben a megtorló intézkedésekről indul meg a tanácskozás, addig Lloyd George érdekes leleplezéssel szolgált. Bejelentette, hogy Anglia kezdeményezte ugyan a gazdasági megtorló rendszabályokat, ennek ellenére azon-

ban az Anglo-Persian petróleumrészvénytársaság mégis szállít nyersolajat Olaszországnak.

A szállítást beismerte a vállalat vezérigazgatója is és kijelentette, hogy a nyersolaj szállítása nem tilos, de különben is nem hitelre szállított, mert Olaszország készpénzzel fizetett.

Lloyd George kijelentette, hogy a nyerszkedő vállalatok nem sokat törődnek a kormány és a Népszövetség határozataival.

Tekle Havariate volt párisi abesszin követ és népszövetségi megbízott, tegnap Addis Abebába érkezett. A császár azonnal kihallgatáson fogadta és igen

fontos misszióval bizta meg, amely azonban állítólag nem európai vonatkozású. Havariate már újból elutazott az abesszin fővárosból.

Addis Abebai jelentés szerint az olaszoknak az északi fronton való előnyomulása nem változtatja meg az abesszini haditerveket. Jólértesült körök szerint,

az abesszinek egyelőre nem szándékoznak a Makale felé vonuló olaszoknak útját állani.

Tulsoká mindazonáltal nem fognak tétlenül várni. Ugy tudják, hogy maga a császár is már a közeli napokban a frontra indul, hogy átvegye az összegyülekezett abesszin csapatok vezérletét és megkezdje az olaszok elleni offenzívát.

Bélnyílás és vérkeringés zavarok

kisebb-nagyobb csomókat okozhatna bélnyílásban. Ha nem vesszük számba a — legtöbbször viszketési ingerrel járó — gyakran kifejlődik egy nagyszámú fájdalmas aranyér. A leghelyesebb megelőzni és már az első jeleknél „Goedecke”-féle

ANUSOL ARANYÉRKUPOK használni, azonban már előrehaladott aranyérnél is gyorsan és biztosan segítnek ezek az orvosok által legjobbnak mert Anusol kupok. Kaphatók gyógyszerárakban.

sunkban a Splendid szállóban lakott a fehértemplomi ügyvéd annak idején feljelentést tett a rendőrségen, hogy szállodában eltűnt igen fontos irattartalmú irattáskája. A rendőrség megindította a nyomozást, de az ügy nem várta be az eredményt, hanem megszüntetett Jugoszláviába. Azt, hogy Universul által említett Zsivkovics nos-e a városunkban is megfordult hérttemplomi ügyvéddel, a vizsgálatja megállapítja, amely a fővárosi folyamatban van.

A központi idegrendszer és a vegetatív idegrendszer befolyása az életműködésre és az emésztőszervekre

Kevés olyan megbetegedés van, amely tünettanát, kórtaát, kórszövettaát, valamint anyagcsere vonatkozásait olyan pontosan kutatta volna az orvostudomány mint az emésztő szervek megbetegedéseit. Az emésztőszerveket — a testi és lelki kölcsönhatások útján — a lélek, a vegetatív idegrendszer, belső kiválasztási mirigyek fizikai hatások egész tömege, az ösztönök, indulatok világtörvényei uralják és ezek befolyásolják megbetegedésre a szervezetet. Az agy kéregállománya és annak különböző centrumai és a vegetatív idegrendszer — ingerlékenységük folytán — kölcsönösen is létrehozhatnak funkciók zavarokat emésztőapparátusban.

A nemrég felfedezett amerikai gyógyszeripar elállított, világhírű „Gastro D” — amelyet az experimentális farmakológia is igazolt — úgy az agy kéregállománya, mint a vegetatív idegrendszer életfunkciójára olyan kedvező hatás van, hogy a legsúlyosabb funkciózavarok is képes pár heti kezelés után tökéletesen helyreállítani és emellett a szervezetre teljesen ártalmatlan.

A „Gastro D” rövid időn belül az egy világhoz belekerült a modern gyógyszerészet házába, világhírűnek jogosultságát igazolja az a számtalan beteg, akik hosszú évszázadok után visszanyerték egészségüket.

A „Gastro D” egyik legnagyobb előnye az, hogy egyaránt hat úgy savanyú, mint alkalis közegben, ezért a fehérjék emésztése a belekben is folytatódik. Hatása főleg a bél lymphoid szöveteiből nagy számban jutnak lymphociták a keringésbe, így nagy szerepet játszanak a fehérje emésztési termékeinek felszívódásában tovaszállításában.

A „Gastro D” dinamikus hatása megszünteti a gyomor- és bélatoniat, miáltal a gyomor és a belek pangása megszűnik, megszünteti a gyomor hiperszekretióját, egyensúlyban tartja az emésztőedvek kiválasztását és így normális alapot biztosít, amiáltal a legsúlyosabb fekélyek meggyógyulása lehetővé válik. A vese-, epe- és májbetegségeket a legkedvezőbben befolyásolja gyógyulásra. Biztosítja az éjszali almot és megnyugtatja az idegrendszert, miáltal emellett munkaképtet és a munkaképességet.

A „Gastro D”-vel az emberiség egy olyan gyógyszerkincshez jutott, amelynek szociális értéke — főként a szenvedő gyógyuláskereső embertömegek szempontjából — ugyszólván felbecsülhetetlen. Dr. G. M.

Ogadenben nagy ütközet folyik és az olasz frontot át akarják törni

Hailé Szelaszíé császár felszólította az abesszin légi flotta parancsnokát, hogy a leggyorsabb repülőgépet tartsa számára készenlétben. A császár ugyanis Dessiébe akar repülni, ahol a trónörökös főhadiszállása van. Rövid tartózkodás után aztán visszatér a fővárosba. Az abesszin hadügyminiszter kijelentette, véleménye szerint Makale elég erős arra, hogy az ostromot kibírja. Ezzel szemben az olasz hadsereg vezetősége közli, hogy az olasz hadsereg előőrséi már Makale alá érkeztek, amelynek eleste küszöbön áll.

Ogadenből érkezett jelentés szerint Goraiban olasz tábornok három hadosztalra Goraiban városát fenyegeti. A hadterv szerint a három sereg Goraiban egyesül. A város elestét hamarosan várják, mert az abesszin csapatok gyenge ellenállást tanúsítanak.

A Petit Parisien jelenti az északi frontról, hogy

az abesszinek valószínűleg bevárják, amíg az olasz csapatok elérik a Makale városától délre fekvő hegységet és ott próbálkoznak meg a döntő csatával.

Az olaszok előnyomulásuk közben több kisebb és sztratégiai szempontból fontos helységet foglaltak el.

Axumból jelentik, hogy foglyul ejtett abesszin katonák szerint Buru és Cassa hercegek csapatai nagy támaszpontokra készülnek. Buru az olaszok bal szárnya, Cassa pedig — az abesszin trónörökös támogatásával — a jobb szárny ellen készül támadni és később csatlakozni akar Ras Seyum csapataihoz.

Harari jelentés szerint Ogadenben nagy ütközet tombol. Nasibu és Hape Mihail csapatai Goraiban felől megtámadták az előnyomuló olasz csapatokat. Céljuk, hogy elvágják az olaszok előnyomulási útját, ha pedig ez sikerül, akkor további céljuk az olasz front áttörése.

Goraiban sztratégiai szempontból rendkívül fontos és ha azt az olaszoknak sikerülne megszállniuk, akkor számukra szabad volna az út Harar felé. Ha azonban ebben a mostani ütközetben az abesszinek győznek, akkor az olaszok által épített utak felhasználásával kiszoríthatják az olaszokat a tartományból.

Rómában tegnap adták ki a harminckettedik hadijelentést. Eszerint az olasz csapatok Dedzsak körül egy támadó abesszin hadtestet felbomlasztottak.

A légi haderő gépei úgy az eritreai, mint pedig a szomáli frontszakaszokon folytatják feladatukat.

Az utépítés tovább folyik. Az olasz csapatok elfoglalták Silave erődöt. Olasz repülőgépek bombázták Magolo városát.

A párisi Liberté szerint Londonban sokkal hidegebben fogadták a francia és angol szakértők által kidolgozott béke-tervet, mint Párisban. Az angol külügyi hivatal egyik főtisztviselője kijelentette, hogy

Anglia nem járulhat hozzá

A bohém színigazgató csak a mecénás kedvéért hozta meg azt a nagy áldozatot, hogy a szokottnál korábban kelt fel

A devizapanamista Vasilescu és társai ellen folyamatban levő bűnper tárgyalásán tegnap folytatták a tanúk kihallgatását. Periteanu, az ügyvédi kamarák szövetségének elnöke vallomásaiban kijelentette, hogy a vádlott Calatorescu rendőr-kesztrort becsület és komoly férfinek ismerte.

Azután újból kihallgatták Manoilescuet, a Nemzeti Bank főtisztviselőjét, akitől az ügyész megkérdezte, hogy a Mendelsohn nevű nagy külföldi cég képviselőjének miért kellett közvetítőhöz fordulnia ügyének törvényes elintézése érdekében?

Manoilescua: Ez felelőtlen megállapítás volt. A Nemzeti Banknál nem szükséges közvetítők közbenjárása, hogy törvényes elintéztet kieszközöljenek.

Az ügyész: Az egész világ tudta, hogy Vasilescu hivatásos közbenjáró. Egész nap a Nemzeti Bankban forgolódott és tucat számra hozta a kérvényeket. Őt mindig fogadták, ahelyett, hogy kidobták volna.

A titokzatos Zsivkovics a titokzatos bőröndben milliós értékeket csempészett át a román határon

Az Universul szerint a fővárosi vizsgálóbíró újabb milliós visszaélés ügyében kezdte meg a vizsgálatot. Állítólag arról van szó, hogy a Nemzeti Bank 70 millió lei készpénzt és százhusz millió lei kisajátítási kötvényt kiadott a devizatörvény előírásainak megkerülésével idegeneknek, akik azt külföldre vitték. A pénzt és a kötvényeket egy Zsivkovics nevű férfi bőröndjében Jugoszláviába szállította. Ez a nagyszegű pénz és a kisajátítási kötvények a 14-es bányászati határvédelem kisajátított birtokainak ellenértéke lett volna, amelyet beszállítottak a Nemzeti Bankba, mert a

A tanu erre zavart választ adott és kijelentette, hogy Vasilescu mindig felmutatta a meghatalmazást megbízóitól, ezenkívül ő maga, a tanu nem törődött azzal, hogy mi történt a Vasilescu által hozott kérvényekkel.

A következő tanu, Jancovescu színigazgató volt, aki kijelentette, hogy nem hozta volna meg az áldozatot, — korai felkelést, ha nem Calatorescu rendőrkesztrortól lenne szó. A rendőrkesztrort azonban mindenkor önzetlen pártfogója volt a színészeknek és százezer leies kezességet vállalt azokért. Kizártnak tartotta, hogy Calatorescu belekeverődhetett Vasilescu piszkos ügyeibe.

Előzők: A törvényszék köszönetét fejezi ki önnek, hogy a korai felkeléssel szívességet tett az igazságügyi hatóságnak.

A többi tanu Nacht Pavel vádlott előéletére vonatkozólag tett vallomást és eszerint Nacht mindenkor kitünő kereskedő volt.

határvédelem központja most Jugoszláviában van. A fővárosi lap szerint Zsivkovics kijátszotta a devizarendeletet és a pénzt, valamint a kötvényeket átsempészte a határon.

Érdekes, hogy ezzel az ügyvel kapcsolatban a fővárosi vizsgálóbíró még augusztus hónapban a Bánságban járt, sőt városunkban megfordult, mert a határvédelem kisajátított erdőségeinek ártérkelési pere városunkban az itélőtábla előtt folyt. Ebben az ügyben állítólag szerepelt egy Zsivkovics Negoim nevű fehértemplomi ügyvéd is, aki augusztusban Romániában tartózkodott és váro-

A kormány utjában bizonyos nehézségek vannak

politikai élet hangos a harci készüléktől. Különösen nagy érdeklődés kíséri a nemzeti parasztpárt előkezelését. Mihailache fővárosi lakatekezlet volt, amelyen a pártvezér elmondta, hogy a november 14-iki ülés a tömegek felvonulása lesz a kormány ellen. Leszögezte egyben, hogy a személyével vállal felelősséget a párt.

A párt jelszava lesz: **Éljen a király!** — és ezt a jelszót fogadják hirdetni a felvonulás alkalmával a különböző feliratok is.

Vida Alexandru a nemzeti parasztpárti haragjában kijelentette, hogy november 14-iki nemzeti parasztpárti ülés csak használhat a kormány. A román front lábhoz tett fegyvernyi az eseményeket, amelyek már szelebb érdekes fordulathoz érnek.

Vaida szerint a kormány nem maradhat már sokáig hatalmon, de az örökség kérdésében még korai a jóslgatás. A nemzeti parasztpártnak nincsen esélye ahhoz, hogy kormányra kerüljön, mert a párt kebelében nagy ellentétek vannak.

Szerinte Lupu megkérte Maniut, hogy hagyja el a pártot. A párt többi vezérei azonban tudják, hogy Maniu nélkül Erdélyben nem létezhetik nemzeti parasztpárt.

Kijelentette még azt is, lehetséges, hogy a román front és Jorga, valamint Bratianu Gheorghe között együttműködésre kerülhet a sor, mivel a két utóbbi párt az ő megfigyelése szerint a jobb oldali felé hajlik.

Amíg az ellenzék vezérei a közeli kormányválságban reménykednek, addig Tatarescu miniszterelnök bizakodó kijelentéseket tesz. A miniszterelnök fo-

gadta a sajtó képviselőit és megcáfolta azokat a híreket, amelyek szerint a kormány tagjai között nézeteltérések támadtak volna. Ezek a hírek onnan eredtek, mert Titulescu külügyminiszternek Genfből való visszatérése halasztást szenvedett. Egyes körök szerint Titulescu és Tatarescu között a külpolitikai eseményekkel kapcsolatban támadtak ellentétek, de ezeket a kormány tagjai cáfolják.

A miniszterelnök beismerte azt, hogy a kormány tevékenységének utjában bizonyos nehézségek állanak, de annak a véleményének adott kifejezést, hogy ezeket sikerül a jelenlegi kormánnyal leküzdeni.

A miniszterelnök különben tegnap délután ismét hosszabb kihallgatáson volt az uralkodónál, majd a kormány tagjaival tanácskozott és azután különvontan Jasiba utazott.

A kiméretlenül zsaroló maffia élén álló "bandavezér" és tizenhat büntársa a törvényszék előtt áll

satumarei törvényszék széleskörű előadás mellett most kezdte meg a pénzügyi tisztviselők bűnügyéregyalását. A nagyszabású bünpörtenziónak véget ért. A névsort a cíu Valentin, volt satumarei ügyigazgató nyitja meg, akit a vád "a banda vezére" címmel ajándékoz meg. A többi vádlott sorában szerepelnek pénzügyi ellenőrök, pénzügyhatósági osztályfőnök és több adóezenkívül számos satumarei lakos, a felhajtó szerepét játszották.

Az ötvenhat oldalra terjedő vastos vádirat megállapítja, hogy a satumarei adófizető polgárok rendszeres zsarolási hadjárat áldozatai voltak és a bűnös tisztviselők a magántitkárok egész seregét foglalkoztatták, akik mint felhajtók működtek.

A vádirat zsarolással, csalással és hithamisítással vádolja a tizenhat társaságot.

A lavina ez év tavaszán indult meg, amikor az adófizetők a már türelmetlen bírálás miatt feljelentést tettek az ügyben. A vizsgálat azonban nehezmáladt előre, mert a károsultak húzták a vallomástételtől. Félték a bünrészesség vádjától és rettek a nagyhatalmu pénzügyi tisztviselők bosszujától, akik

még a börtönből is terrort fejtettek ki és mindenkit fenyegetésekkel akartak rábírni arra, hogy ellenük terhelő bizonyítékokat ne szolgáltatassanak.

Aldozatokat a zsarolási manőver során a pénzügyi ellenőrök keresték fel, rendszerint különböző fenyegetéssel 10—30 ezer, néha még ötv ezer forintot préseltek ki az adófizető kereskedőktől. Mindenütt kilátásba helyezték, hogy felemelik az adóalapot, ha nem adnak kézzel bizonyos összeget. Ezek az ellenőrök nem is tagadták, hogy a kidobott összeg nagyobb részét Tocaciu ügyigazgatónak kell leadni és ők a morzsákon osztozkodnak. Maga

Tocaciu is elment néhány üzembe és vállalatokhoz, ahol az üzleti könyvek átvizsgálása után rendszerint hibákat fedezett fel, amiért százezeres büntetés járt volna. De 10—20.000 leirt elhallgatott.

Az érdekes adatokat tartalmazó vádhatározat végül megemlíti, hogy Tocaciu a havi 5600 leies fizetésből ötemelezes palotát épített a fővárosban.

A vádirat felolvasása és az egyes vádlottak szerepének részletezése után a törvényszék megkezdte a vádlottak kihallgatását. Elsőnek Tocaciu volt pénz-

ügyigazgató került sorra, aki vallomás közben sirva fakadt és rosszul lett fogta el. Amikor összeszedte magát, a tárgyalás elnöke több kérdést intézett hozzá, Tocaciu azonban erőlyesen tagadta a vádat. Tiltakozott a vád ellen H o l o s i Jon és Se b e s t y é n József is. Az elnök megkérdezte még Sebestyén Józseftől, mikor volt az a nagyszabású multság a maramuresi hegyekben, amely multság negyvenezer leibe került. Sebestyén megjegyezte, hogy a megyei prefektus autóján tette meg akkor a kirándulást. A tárgyalást ma folytatják.

Ellenőrző brigádok vonulnak fel a bovyállalatok ellen irányuló harcban

A közlekedési minisztérium — mint ismeretes — harcot indított a bovyállalatok ellen. A minisztérium megbízásából most a posta vezérigazgatósága azt a harcot folytatja. A posta azon a véleményen van, hogy törvény alapján leveleket, pénzek és kisebb csomagok továbbítására kizárólagos joga van és mindazok, akik ilyen szolgálatra vállalkoznak, megkárosítják a postát. A vezérigazgatóság kijelentette, hogy sem a bovyállalatok, sem pedig a bizományi cégek nem jogosultak leveleket, pénzeket és csomagokat továbbításra átvenni. A postai vezérigazgatóság most ugynevezett ellenőrző brigádokat szervez, amelyeknek

feladata, hogy azoknál a cégeknél, amelyek postai kihágásokkal gyanúsítanak, váratlan házkutatást és vizsgálatot tartson. Ha továbbításra átadott leveleket, pénzeket és csomagokat találnak, azokat elkobozzák, ezenkívül az illető vállalatokra tizenötezer leitől harmincezer leig terjedő büntetéseket szabnak ki. Az okiráltságban már működnek ilyen ellenőrző brigádok, amelyek eddig számos esetben rőttak ki büntetéseket. Tegnap városunkba érkezett a vezérigazgatóság megbízásából J o a n Mihail postai vezérfelügyelő, hogy itt is megszerveze az ellenőrző brigádokat, amelyek már a legközelebb megkezdik működésüket.

Töredelmes vallomás vagy trükk

Önként jelentkezett a doftanai fegyenc és egy négy év előtti rablógyilkosságot vállalt magára

A doftanai fegyházban a 135. számú rab — Morariu Vasilie, aki tíz esztendő büntetését tölti ki — kihallgatásra jelentkezett az intézet ügyészenél. — Ügyész urnak jelentem — mondotta, — nagy bűn terheli a lelkemet.

Négy esztendő előtt két társammal a bihormegyei Biaciu községben kiraboltam az ottani katolikus plébánost. Anynyira összevertük, hogy sebesüléseibe behalált. Lelkiismereti furdalást érzek emiatt és csak akkor nyugszom meg, ha

ezért is elnyerem büntetésemet.

Azután részletesen jegyzőkönyvbe mondta, hogy két társával, akiket meg is nevezett, 1931 április 23-án este Oradeáról kiment Biaciu községbe. Előre megbeszélték, hogy Betu ker Ferenc római katolikus plébánost kirabolják, mert azt hallották, hogy a plébánián sok pénz az őriz. A plébános a szobájában éppen olvasott, amikor kinyitották az ajtót. Rákiáltották, majd egyikük puskatussal leütötte. Aztán rávetették magukat és addig verték, amíg elvesztette eszméletét. Az egész plébániát kirabolták. Több ezer lei készpénzt és sok ezüst holmit vitték magukkal, amit különböző helyeken értékesítettek.

A doftanai fegyház igazgatósága a Morariu Vasilivel felvett jegyzőkönyvet megküldte az oradeai ügyészségnek. Ott megállapították, hogy a biaciu plébánost négy év előtt valóban kirabolták és megkínózták, de az néhány hét múlva felgyógyult. A hatóságok részéről a tetteseket idáig hiába keresték. Az ügyészség erre elrendelte a pótnyomozást, amelynek érdekében Morariut már a legközelebb Oradeára kísérik.

Lehetséges azonban az is, hogy Morariu csak valamely rabtársától hallotta Betu ker Ferenc plébános kirablásának történetét és azt azért vállalta magára, hogy Oradeára való kísérése közben szökést próbáljon meg. Ezt a trükköt az utóbbi években már több doftanai fegyenc is használta.

Adóközegek

szabálytalanságokat követnek el

A fratellai adóközvetben különböző visszaéléseknek jutottak a nyomára. A szabálytalanságokat Poponete adófőnök leplezte le, míg a gyanu Savu Ion adóbehajtóra irányult, aki már régebben lekötött állásáról. A vizsgálat ebben az ügyben Vasiliu Petru pénzügyigazgató vezette, míg az intézkedések Grosu Amadeus vezérfelügyelő részéről történtek. A visszaélésekről az ügyészségnek is jelentést tettek, amely a volt ghiroci adóbehajtó ellen megindította az eljárást. Az elikkasztott összeget még nem állapították meg. Szabálytalanságokat állapítottak meg Carpinisan Vasile fratellai adóbehajtó terhére is. Az adóbeszedőnek a pénztárban nagyobb hiánya volt, amelyet a leleplezés után állítólag hazulról hozott pénzzel kiegyenlített. Büntetésképpen az aiosi adóhivatalhoz helyezték át.

A lopott bélyeg lett a betörő árulója

A mult esztendőben az aradmegyei Covasint községben egy éjszaka kirabolták a postahivatalt. A betörő 1170 lei készpénzt és 17.500 lei értékű postabélyeget vitt el. A csendőrség hiába nyomozott a tettes után, nem tudott nyomára akadni. Hónapok múlva az egyik aradi trafikban egy férfi nagyobb mennyiségű postabélyeget akart eladni, amit azonban a trafikos gyanusnak talált és másnapra rendelte az illetőt. Közben értesítették a monpolhivatalt, amely dektívet küldött a trafikba. Amikor a bélyeges ember másnap jelentkezett, lefűltek. Kiderült, hogy az illető Miscoi Dumitru covasinti asztalos, aki a betörést beismerte. Miscoi tegnap állott az aradi törvényszék előtt, ahol elmoncotta, hogy a postamesternőnek butort szállított hitelbe, de mivel azok árát nem kapta meg, elhatározta, hogy betérés segítségével jut a pénzéhez. A törvényszék Miscoi Dumitru-t öt hónani börtönrre ítélte. Az ítélet jogerős.

HIREK

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Romániában:

Magánosoknak egy hónapra 70, negyed-
évre 200, félévre 380, egész évre 750 lei.

Nyugdíjasoknak egy hónapra 60, negyed-
évre 160, félévre 300 egész évre 600 lei.

Hatóságoknak, közhivataloknak és köz-
üzemeknek, gyáraknak és vállalatoknak
egy évre 1000 lei.

Magyarországon:

Magánosoknak egy hónapra 4, negyed-
évre 10, félévre 20, egész évre 40 pengő.

Nyugdíjasoknak egy hónapra 3, negyed-
évre 8, félévre 15, egész évre 30 pengő.

Telefon:

2-52, este 10 óra után 14-49 vagy 2-42

A „Temesvarer Zeitung” nyomda
nyomása.

Patikák éjszakai szolgálata

Október 28-tól november 3-ig városunk-
ban a következő gyógyszerterak tartanak
éjszakai szolgálatot:

Az első kerületben a Sf. Ion-utcában levő
Irgalmasrendi gyógyszerterak.

A második kerületben a Badea Cartan-
térén levő Maszalts-gyógyszerterak és a Ste-
fan cel Mare-utcában levő Zeiner-gyógy-
szerterak.

A harmadik kerületben a Küttl-téren levő
Roxin-gyógyszerterak.

A negyedik kerületben a Preyer-utcában
levő Ungváry-gyógyszerterak.

A ötödik kerületben Kóváry-Chioreanu
Iosif gyógyszerterak és Fratelian Panajoth
Erno gyógyszerterak állandó éjszakai szolgál-
tat tart.

Az öngyújtó

használatá külön engedély nélkül tilos. A le-
nem bélyegzett öngyújtó veszedelmes. Az ál-
lam ugyanis védi a gyufát, amely állami mo-
nopolium és így az öngyújtó korlátlan hasz-
nálatá hátrányosan befolyásolja a gyufa-
fogyasztást. Egy öregur most feltalált új-
fajta öngyújtót. Ehhez nem kell se kova, se
benzin, se engedély. Az öregur megtöltötte
dohánnyal a pipáját és kiállott a napra. Az-
után levette a szemérlő a szemüvegét. Jó
domboru üvegei vannak ennek a szemüveg-
nek. Valóságos lencsék. Az egyik üvegét a
pápaszemnek úgy tartotta a dohány fölé,
hogy az a gyújtólencse szerepét játszotta.
Tüzes kis fénykarika jelent meg a dohány
fölött, amely egyszerre csak füstölni kez-
dett. Az öreg ur szitta, szitta, a pipa meg-
gyult és a szemüveg újból visszavándorolt
a helyére. Az öreg ur állandóan így gyújt
rá pipájára. Sőt már vannak utanzói is, akik
így gyujtanak rá szivarra és cigarettára. Vi-
szont a hátránya, hogy csak erős napsütés
idején lehet használni. Éjjel meg nem muszáj
pipázni.

A HALÁL UJ GÉPMADARAI. Párisi je-
lentés szerint a Forman-művek telepén
ebben az esztendőben huszonegy óriási bom-
bavető repülőgép épül, amely teljesen fém-
ből készül. Ezek a repülőgépek négy moto-
rosok lesznek és felülmúlják az eddigi bom-
bavető repülőgépek nagyságát. A gyár be-
rendezése olyan, hogy minden öt nap alatt
egy-egy új gép állítható elő. Az első ilyen
gép már nyolc nap múlva próbarepülésre
készül. Az új bombavető repülőgépek típusa
hasonlít a négy motoros Centaurus-repülő-
gépre, amelyek az utóbbi időben minden
haj nélkül többször is keresztül repültek az
óceán.

Három méter magas őslények élnek
az amerikai rengetegben

Az északamerikai Kanada rengetegei-
ben valamikor közel három méter ma-
gas őslények éltek. Már azt hitték, hogy
ezek teljesen kihaltak, amikor a mult
esztendőben váratlanul jelentkeztek né-
hányan. A parton foglalatokodó halá-
szokat sziklákkel dobálták meg és az
egyiket agyon is sujtották. Ezek az ősl-
lények most másodszer is jelentkeztek.
A Vancouvertől mintegy nyolcvan kiló-
méternyre északra fekvő Morris-völgy
lakói arról számoltak be már a mult hé-
ten, hogy éjjelente farkasordításhoz ha-
sonló félelmetes üvöltést hallottak.

Ujabb jelentés szerint ezek a farne-
rek két ilyen csodálatos őslakót láttak

— Uj pénzügyigazgató. A helybeli pénz-
ügyigazgatóság kivetési osztályának élére
Scherer Clement eddigi oradeai pénzügy-
igazgatót helyezték, míg Niculescu Ho-
ria pénzügyigazgatót Oradeára helyezték át.
Scherer Clement, aki holnap veszi át új hi-
vatalát, az ország egyik legfiatalabb pénz-
ügyigazgatója volt, amikor ez év elején Ora-
deára került, ahol udvarias modorával rövi-
desen megnyerte a társadalom rokonszen-
vét.

— A fratelhai reformátusok október 31-én
ünneplik a reformáció ünnepét, amikoris
délelőtt tíz óraker gyermekistentisztelet,
este 8 óraker pedig ünnepély lesz az imaház-
ban. Ekkor lesz a konfirmáció is, valamint
az ujbóri urvacsozasztás. Ünnepi beszédet
és ágendát Niis István lelkész mond. A
szeretetselyek gyűjtésének eredményét is
ekkor hirdetik ki. Vasárnap, november 3-án
délután 3 óraker ugyancsak a fratelhai imaház-
ban vallásos ünnepély lesz, amelyen az
igét Bokor Sándor mosonitai lelkész
hirdeti. Enekszámmal, szavalatokkal, ma-
gánénekekkel ugyancsak a mosonitaiak műkö-
dnek közre. Az ünnepély után teadélutánt
tartanak a Bogner-féle vendéglőben.

— Mégis megnyílnak a városi népkony-
hák. A város — mint minden esztendőben —
ez idén is megnyitja a népkonyhákat. Min-
den egyes kerületben lesz egy-egy népkony-
ha, amelyen nemcsak az igazolt munkanél-
küliek kapnak ingyen ebédet, hanem olesón
étkezhetnek a kisebb javadalmazású embe-
rek is. Heim Ernő dr. tanácsnok, a város
népjóléti ügyosztályának vezetője, már dol-
gozik a népkonyhák szervezésén. A városi
népkonyhák december elsején nyílnak meg.

— Nehézségek az új tanoncotthon építke-
zése körül. A város első kerületében a postá-
val szemben a nyáron megkezdtek az új ta-
noncotthon építését. Az épületet három
emeletesre tervezték. Néhány hét előtt egy
alkalommal az építkezés már megakadt,
mert akkor nem utalták ki az építés folyta-
tásához szükséges pénzt. Most ujabb nehé-
zségek állottak be. A városi mérnökséghez
még mindig nem terjesztették be a szüksé-
ges terveket és a város ideiglenes bizottsága
— miként arról beszámoltunk — felszólította
Doliner Mihail bucarestii építésszt, aki
az építési munkát vezeti, hogy a terveket
terjessze be, mert különben a város nem en-
gedi meg a továbbépítést. Doliner erre be-
terjesztett néhány tervet, amelyet azonban
a városi mérnökség, mint elégtelent, vissza-
adott. Doliner most beadvényt intézett a vá-
rosi mérnökséghez, melyben közli, hogy az
építési terveket a munkaügyi miniszterium
építészeti osztálya dolgozta ki, azért tehát
a terveket a szükséges számításokat a város
onnan kérje be.

is. A két szörrel borított testű óriás ha-
talmas fahusángokkal a kezében a hegy-
séget övező erdőség szélén tünt fel és
mint a zergék, úgy ugráltak szikláról-
sziklára lefelé. Mikor leértek a Horison
folyóhoz, könnyedén kidöntöttek két
vastag fát és lovagló ülésben a fa-
törzsekre másztak, majd szörös karju-
kat és izmos lábukat evezőknek használ-
ták és úgy jutottak át a folyón. Az
óriások majdnem három méter magas,
szörrel teljesen beborított gorillaszerü
lények voltak. A kanadai hatóságok el-
határozták, hogy az őslények felutató-
sára tudományos expedíciót küldenek.

— SZABADSÁG ÉS KENYÉR. Berlinből je-
lentik, hogy Schacht dr. birodalmi gazda-
sági miniszter tegnap rádióbeszédet tartott,
amelyben kijelentette, hogy a nemzeti so-
cializmus jelszava: szabadság és kenyér.
Amikor a marxizmus volt uralmon, lemond-
ott a szabadságról, meghajította gerincét
az idegenek előtt és éppen ezért el kellett
pusztulnia.

— A katonai és polgári temető beszen-
telése. Az első kerületi katolikus plébá-
niahivatal közli, hogy holnap, pénteken,
Mindszentek napján délután félnégy óraker
a katonai temetőt szentelik be, míg
négy óraker a polgári temető beszen-
telése következik.

— U. F. E.-tanfolyamok. A helybeli zsidó
középkolák volt növendékeinek szövetsége
a tél folyamán a két nembeli zsidó ifjuság
részére jórészt ingyenes gyorsíró és egyéb
szak-, illetőleg továbbképző-tanfolyamokat
(nyelvek, judaica, stb.) kíván rendezni. Az
érdeklődők sziveskedjenek, olvasható alá-
írással és címük pontos megjelölésével, leg-
később november hó 3-ig írásban (a Zsidó
Liceumba címezve) közölni, ki és mily tan-
folyamban óhajtana résztvenni.

— Akik félnek a tetszhaláltól. Chopinnek
a nagy zeneköltőnek az volt utolsó kívánsá-
ga, hogy halála után nyissák fel a testét,
mert rettegett attól, hogy elevenen temetik
majd el. Erről közli rendkívül érdekes cik-
ket a Tolnai Világlapja új száma.
Szánál több érdekes kép, lebilincselő cik-
kek, a legkiválóbb írók novellái, nagyszerű
rovatok, folytatásos regény teszik változa-
tossá a népszerű képeslap új számát.

* A fratelhai Oltáregyesület 1935 novem-
ber 3-án, délután 5 órai kezdettel, a Hege-
dus-féle teremben a templom javára teadél-
utánt rendez. A műsor keretén belül Metz-
ger Márton dr. prépostplébános magyar-
német nyelvű előadást tart.

— Elmebeteg fiatalember kalapáccsal
megölt az anyját. Nagy részvétet kel-
tett Clujon a Tordai család tragédiája.
Tordai Pál huszonnyolc éves fiatalember
a csendes örültek fajtájához tartozott és
különösen anyjához ragaszkodott. Mégis
az egyik pillanatban, amikor váratlanul
dühöngeni kezdett, a keze ügyében levő
kalapáccsal hatvanhárom éves anyjára
támadt és két ütessel beszakította a fe-
jét. Az öreg asszonyt kórházba szállították,
ahol meghalt, míg a fiut kényszer-
zubbonyban az elmegyógyintézetbe vit-
ték. Tordai Pált elmebetegként kívül még
szív- és vesebaj is gyötörte. Az izgalmak
anyjára megviselték, hogy anyja halála
után néhány órával ő is meghalt.

— Amikor az ügyész védőbeszéd-
mond. Suceag erdélyi községben a cs-
őrormester valami hivatalos ügyből
folyólag ellátogatott Pap László
venhárom esztendő gazda házába. Me-
lepődött, amikor a szoba falán ott látta
Vilmos volt német császár képét és
az alapon feljelentést tett az öreg ge-
eilen a cluji ügyészségen azzal, hogy
redenta. Pap László hiába bizonygatta,
hogy az a kép már negyven esztendő
függött a szobájában és hogy foa-
sincsen, mi az az irredentizmus. A me-
 megtartott törvényszéki tárgyalá-
maga P a s t i a ügyész kelt védelmére
öreg gazdának és valóságos védőbe-
sdet tartott mellette. A törvényszék
Lászlót rövid tanácskozás után a vád-
következményei alól felmentette.

— Aki meghódította Abessziniát,
magyar táncosnő érkezett vissza a nagy-
ban Addisz Abebából, aki nagy sikerrel
pett fel az abesszin fővárosban. Erről ko-
rendkívül érdekes képekkel illusztrált
ket a D e l i b á b u j száma. Pompásnál p-
pásabb képek, szemet-lelket gyönyörköd-
cikk, színházi kritikák, filmrovat, rá-
kulisszámogótti pletykák, elbeszélések
szik gazdaggá a népszerű színházi képes-
lap új számát, melynek ára hét lei.

* Budapestre érkezve a Keleti pályá-
varral szemben a Park Nagyszállóban
megtalálja kényelmét. Leszállított árak
lap előfizetőinek 20 százalék engedély.

— Ellopta az adóra szánt... f. Gru-
Laetu, a Royal-szálló portása feljelent-
tett a rendőrségen, hogy a szálloda Ro-
s garten Jenő nevű alkalmazottja ez-
négy század leiel megszökött. Rosengarten
pénzt adófizetés céljára kapta, de adófize-
helyett meglepett az összeggel.

Férfiszövetek
és szabókéllékek a legnagyobb választék-
ban és a legelőnyösebb áron kaphatók
Rabong & Schneider r. t.
Timisoara L. Piața Brătianu
róm. kat. püspöki palota.

* E. H. Schrenzel: Abessziniá, Afri-
kánája. Ez a könyv a világpolitika b-
szorkánykönyvéjébe vezet az olvasó
Gyanusan rotyogó katlanáról leemeli
fedőt. De csodálatos: ez a boszorkán-
üst olyan földön áll, amely a világon t-
lán legvadabb, de mégis megejtően szé-
leggazdagabb, de mégis meghatóan sz-
gény. A világpolitika középpontjába
álló, utolsó független afrikai ország es-
dálatos életét, meglepő szélsőségeit, ta-
ka népeletét, sajátosságok lelkivilágát v-
títi az olvasó szemé elé ez a minden n-
szében alapos, de mégis a regény zga-
masságával megirt munka. A szer-
éveket töltött Abessziniában, nem pillá-
natfelvételeket készített róluk, hanem
érdekes, színes és tanulságos kulturfi
met. A kitünő munkát Kőszegi Imre d-
fordította és Juhász Vilmos látta el ku-
turtörténeti függelékkel. A kötet me-
jelent meg az Athenaeum földrajzi sor-
zatában, nagy albumalakban, rengete-
eredeti fényképfelvétellel, remek kiáll-
tásban, díszes vászonkötésben iérképek-
kel és rajzokkal, 158 lei minden könyv
kereskedésben, vagy Lepagenál, Cluj.
Kérje az Athenaeum-sorozatokat és új
főnságok teljes jegyzékét.

Magyar Nőegylet teadélutánja

november 3-án a Magyar Házban

Lemond a csehszlovák miniszterelnök és a kamara új elnöke lesz

A csehszlovák parlament hétfőn ül össze őszi ülészakára. A kamara elnöke, Bradac a múlt héten meghalt és tárgyalások folytak az elnöki állás betöltése ügyében. Az agrárpárt és a cseh koalíció meg egyezett abban, hogy a kamara új elnöke Malypetr miniszterelnök legyen, akinek helyére viszont Hodzsa Milán kerülne a kormány élére. Malypetr tegnap be is nyújtotta le-

mondását, amit Massaryk elnök elfogadott. Valószínű, hogy Hodzsa Milánnak miniszterelnökké való kinevezése már ma megtörténik. A parlament hétfői megnyitásán Hodzsa kormánya, amelynek tagjai az eddigi miniszterek maradnak, már be is mutatkozik. Hodzsa kormány-nyilatkozatot olvas fel, amely után Benes külügyminiszter nagy beszédet mond a külpolitikai helyzetéről.

Lászkai minisztertanácson a francia kormány 302 új szükségrendeletet valósított meg

Laval francia miniszterelnök kormánya, mint emlékeztetés, csak október 31-ig kapta meg a felhatalmazást bizonyos gazdasági és egyéb természeti rendeltetvények meghozatalára. Laval nagyarányú külpolitikai tevékenysége miatt azonban a francia kormány nem tudta összes erre vonatkozó terveit megvalósítani. Tekintettel arra, hogy a felhatalmazás már ma lejárt, a francia kormány a keddről szerdára virradó éjszaka hat órán keresztül tartó minisztertanácson háromszázöt új szükségrendeletet hozott.

Tegnap, szerdán délelőtt Laval kormány-nyilatkozatot olvas fel, amelyben a köz- társasági elnök elnökletével államtanács

volt, amelyen Laval miniszterelnök az új szükségrendeleteket bemutatta. A köz- társasági elnök hozzájárult a három- százöt új szükségrendelethez és azokat aláírta. A rendeletek egy része a honvé- delmi hitelek igénybevételére vonatko- zik. A második rész a külföldi kormány- főket sértő írásművek és tettek szigo- rubb megbüntetését írja elő. A harmadik csoport a kémkedések büntetésének su- lyosbítására, továbbá a hadsereg erköl- csét és fegyelmét veszélyeztető cselek- mények szigorított megbüntetésére vo- natkozik. A többi rendelet gazdasági és pénzügyi intézkedéseket tartalmaz.

Palotaforradalom tört ki az arab király szászégy felesége között a százötödik új menyecske miatt

Ibn Saud arab király szászégy felesége között nagy elégedetlenség tört ki és valószínű palotaforradalom támadt. Ennek oka az, hogy az ötvenöt esztendő- s uralkodó újból megnohított és a százötödik feleségéért ötezer szarvasmarhát és több száz tevéet fizetett, ami olyan nagy ár, aminőt eddig Arábiában soha nem adtak asszonyért. A palotaforradalom csak akkor csendesedett le, amikor Ibn Saud ke- rélyel azzal fenyegette meg lázongó fe- leségét, hogy vissza küldi őket szüleikhez, ami egy arab asszony részére a legna- gyobb szégyen. Különben is az asszo-

nyok nagyon hamar megnyugodtak, mi- kor megtudták, hogy az új hitves már rég túl van az ifju koron, a király még nem is látta, mert a házasságkötésnél megbízottjával képviseltette magát és az új asszonyt kizárólag politikai okokból vette el. Nagy meglepetést keltett a háborgó asszonyhad között, hogy félté- kenykedésre nincsen ok. Ibn Saud ked- venc felesége továbbra is az a damaskusi szépség marad, akit 1927-ben szerelem- ből vett el és akit annyira félt, hogy ál- landóan kettős őrséggel őrizteti.

— A Severin-megyében havazott. Tegnap tulnyomóan boros idő volt. Délelőtt tíz óra- kor a hőmérő 8, délután négy órakor 12, este tíz órakor pedig 7 fok meletet mutatott. A severini hegységben tegnap reggel havazott, de a hó nyomban el is olvadt. A meteorológiai intézet jelentése szerint ismét északnyugati szél várható gyorsan változó felhőzettel és sok helyen esővel. A magasab- ban fekvő vidékeken havazás lehetséges, egyes helyeken éjszakai fagy, a nappali hő- mérséklet nem változik.

— Angol-skót döntetlen mérkőzés. Glas- gowból jelentik, hogy a ligák közötti váloga- tott mérkőzések keretében tegnap délután az angol-skót válogatott mérkőzést ját- szották le, amely 2:2 arányban döntetlenül végződött.

— Olasz vadásztársaság Magyaror- szágon. Budapesti jelentés szerint va- sárnap ötven főből álló olasz vadásztár- saság érkezik Magyarországra. A tár- saság tagjai arisztokraták és nagy vállá- latok vezetői.

— A reformáció ünnepét a Kriszán-tele- pen vasárnap, november 3-án ülik meg a re- formátusok. Délután 3 órai kezdettel refor- máció ünnepélyt tartanak a mozhelyiség- ben. Beszédet a fratéri református lelkész tart.

— A férjgyilkos asszony büntetése. A bu- dapesti ítélőtábla tegnap ítélkezett Bog- nár Istvánné alagi asszony felett, aki a múlt év karácsonyan meggyilkolta és feldá- rabolta férjét, Bognár István hentesmestert. Az ítélőtábla megerősítette a törvényszék- nek életfogytiglani fegyházra szóló bünteté- sét. Pécsinét, Bognárné sógornőjét, akit bűnrészeséggel vádoltak, a tábla felmentet- te és ez az ítélet jogerős.

— Bomba a politikus kertjében. Bécsi jelentés szerint Buresch tárcanélküli miniszter és volt kancellár villájának kertjében fel nem robbant bombát talál- tak. A vizsgálat megindult annak a ki- derítésére, hogy a bomba miképp került a kertbe.

The Berlitz - School of Languages

Timișoara
I. Dnl. Reg. Ferdinand 3, II. em.

Limba Română
Langue Francaise
Lingua italiana
Lengua espanola
Deutsche Sprache
English Language
Rusky Jazik
Srbsky jezic
Magyar nyelv
Safah Haivrit
Beiratkozás reggel 8-tól este 9 óráig.

— Debrecen város három képviselője. Budapesti jelentés szerint Debrecenben tegnap hirdették ki a választás eredmé- nyét. A város három mandátumát Lázár Andor igazságügyminiszter egysé- gspárti, Györki Imre szociáldemo- krata és Festetics gróf nyilaskeresz- tesek kapták. Lázár igazságügyminiszter debreceni mandátumát tartja meg, a szentesiről pedig lemond. Ennek követ- keztében Szentesen új választás lesz. Új választás lesz az ónodi kerületben is, mert Lukács Béla képviselőt kinevezik Miskolc város főispánjává. Ónodon a kormánypart jelöltje Lichtenstein László, az eddigi miskolci főispán.

— Izgatás miatt elítélték a horogke- resztes vezért. A budapesti törvényszék tegnap felekezeti izgatás miatt egy hó- napi fegyházra ítélte Meskó Zoltánt a horogkeresztesek vezérét. Az elítélés egy cikk miatt történt, amely nemrég jelent meg Meskó lapjában.

— A magyar alföld öntözése és erdősítése. Budapesti jelentés szerint a földművelésügyi miniszteriumban most dolgozzák ki a terve- ket a magyar alföld öntözésére és erdősíté- sére vonatkozólag. A tervet egy évtized- belül hajtják végre és a jövő évtől kezdve az állami költségvetésbe felveszik az erre szük- séges összegeket. A munkálatoknál eszten- dőnkint husz-harmincezer embert foglalko- zatnak.

— Halálra ítélték egy gyilkos szabót. Bécsben néhány hónap előtt Binder János szabó három golyóval agyonlőtte tőle elváltan élő feleségét és megsebesi- tett egy asszonyt, aki annak társaságá- ban volt. Az esküdtbírósg tegnap Bin- dert kötél általi halálra ítélte.

* A mentők új sorsjátékot endeznek. De- rék mentőink újból jogot kaptak, hogy anyagi helyzetüknek megjavítása újabb tárgysorsjátékot rendezhessenek. A nyere- mények úgy mint a legutóbbi húzás alkalmával, értékes butorok és háztartási cikkek lesznek. A húzás visszavonhatatlan 1 folyó évi december hó 22-én délelőtt 10 órakor a vá- rosháza nagytermében megy végre. Lesz három fő- és 22 melléknyeremény. A három főnyeremény: 1 komplett ebédlő, 1 komplett háló és 1 komplett konyhaberendezés. A 22 melléknyeremény a következő: 1 sertes 110 kg., 1 zsák nullás liszt, 1 zsák liszt 5, 25 kg. zsir bődönnel együtt, 2×10 kg. zsir bődön- nel együtt, 4×5 kg. zsir bődönnel együtt, 2×1 kg. kávé és 10×10 kg. cukor. Összesen 5000 drb. sorsjegy van és 1 drb. sorsjegy ára csak 40 lei lesz.

zenei gyászünnepély

a halottakért, vasár- nap, november 3-án, délután öt órakor a

Beléptidij nincs

Dóm-templomban

— **Bucsuest Klein József karmester tiszteletére.** Lugojról Klein József ezredkarmestert zenei felügyelői minőségben, mint jelentettük, Craiovára helyezték át. Klein József nyolc éven keresztül karnagya volt a lugoji filharmonikus egyesületnek, amely most a tiszteletére bucsuestét rendezett. Tocineanu ezredes, az egyesület elnöke, megleghangú beszédben méltatta azokat az érdemeket, amelyeket Klein József az egyesület fejlesztése körül szerzett. Az est folyamán felszóltak még mások is. Klein József utóda a filharmoniai egyesület karnagyi pulpitusá mellett Gerber Frigyes ezredkapitány lesz, akit Craiováról helyeztek Lugojra és aki Drezdában végezte zenei tanulmányait.

— **Postagyakornokok vizsgálja.** A helybeli főpostán nemrég megkezdtek kétszázharminc postagyakornok vizsgáztatását. A vizsga postamesteri teendők végzésére és postamesteri állások elnyerésére jogosít. A vizsgát a napokban fejezik be.

— **Halálos esés a létra tetejéről.** Recason Dianiczky Imre hetvenkét esztendő földmives fel akart menni a padlásra, azonban a rozoga létra eltört alatt. Az öreg ember eltörte több bordáját és súlyos belső sérüléseket is szenvedett, amelyekbe behalt.

— **Agyvértődülés, szívzorongás, nehéz légzés, félelemérzet, idegesség, fejfájás, lehangoltság, álmatlanság, gyengeségi állapotok, munkaképtelenség a rendkívül enyhén ható természetes „Ferenc József” keserűviz használata által igen sokszor gyorsan megszüntethetők.** Tudományos megállapítások megerősítik, hogy a Ferenc József víz a makacs székzsorulás és az emésztőcsatormát át történő mérgeződések mindenféle jelenségénél — öregnek és fiatalnak — a legjobb szolgálatot teszi.

* **Szejfullina: Egy kuruzsló élete.** Szejfullina Lidia a legnépszerűbb orosz író, 1889-ben született; apja megkezdte tatár, anyja orosz-parszasszony volt. Mint tanítónő már 1917-ben belépett az orlomra jutott pártba; de regényeiben nem egyszer fordul szembe a bolsevista rendszerrel s mutat rá a kormányzat sarkalatos hibáira. Ebben a regényben is — melynek tárgya az orosz proletáriátus és intelligencia nagy találkozása —, egy esküdtzéki tárgyalás keretében a proletáriátus kegyetlen elnyomásával szemben láthatólag minden rokonszenvvel az értelmiségi osztály igaza mellé áll. Szejfullina mesészővő-készsége, jellemábrázoló s megjelenítő ereje a legkülönb új orosz férfirokával vetekszik. Ezzel a regényével méltán emelkedett a modern orosz irodalom első sorába. Nyugat-kiadás, giszes vászonkötés, szép kiállítás. Ára 96 lei minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál, Cluj. Kérje a Nyugat-kiadások teljes jegyzékét.

— **A híres birkózót megölte saját tíz éves fia.** Egész Horvátországban a likai hős néven ismerték Matijevics Milán cirkuszi birkózót és erőművészt. Mutatványai mindenkit bámulatba ejtettek. Ezt a likai hóst most megölte saját tíz esztendő kisfia. Matijevics Milán ugyanis hazlátogatott a családjához Zsupanja községbe. Odahaza azonban állandóan házsártoskodott és veszekedett a feleségével. A legutóbbi veszekedésnek tanúja volt a likai hős tíz éves fia, aki roppant felindult azon, hogy az apja durván bánik az anyjával. Beszaladt a hálószobába, ahonnan revolverrel tért vissza és a fegyvert hátulról az apjára sütötte. A golyó Matijevics tarkóján keresztül az agyba hatolt és halált okozott.

Sport

Négy góllal kell győzni a magyar válogatott csapatnak az olaszokkal szemben, ha meg akarja szerezni az Európa Kupát

Beszámoltunk az olasz válogatott labdarúgó csapat prágai vereségéről. Az olasz futballsport Délamerikából importált kitűnő játékosai közül számosan visszatértek az új hazába és ezzel igen meggyengült az olasz futball. Az olasz válogatott több posztján új erők játszottak, akik azonban nem tudták a régiüket feledtetni és ez volt az oka a vereségnek. Ezzel azután újra nyitni lett az Európa Kupa első helyezettjének kérdése. A helyzet ugyanis az, hogy az olasz csapatnak tíz pontja van és egy lejátszatlan mérkőzés a magyarokkal. Amennyiben az olaszok ezt a mérkőzést nagy gólaránnyal elvesztik, akkor a magyar csapat behozná a két pont előnyt és jobb gólarányával az értékes kupa védője lehetne. A magyar csapatnak azonban legalább négy gólkülönbségű győzelemre van szüksége, mert ellen-

kez esetben egyenlő pontszámmal, de jobb gólaránnyal az olaszok megtartják első helyüket. A két ország válogatottjainak találkozására november 24-én Milánóban kerül sor, ahol azonban a magyaroknak aligha sikerül majd négy gólos győzelmet aratni az olaszok felett, bár az olasz együttes most nem olyan jó és veszedelmes ellenfél, mint az elmúlt évben.

Az Európa Kupa jelenlegi állása a következő: (A táblázatot azzal adjuk, hogy az olasz—magyar meccsel befejeződnék a küzdelmek.)

1. Olaszország	7 5 — 2 16:8 10
2. Ausztria	8 3 3 2 17:15 9
3. Magyarország	7 3 2 2 15:14 8
4. Csehszlovákia	8 2 4 2 11:11 8
5. Svájc	8 1 1 6 13:24 3

A FUTBALLSZÖVETSÉG MEGTÁMADJA A FELFÜGGESZTŐ HATÁROZATOT

A fővárosból jelentik, hogy a futballszövetség felfüggesztett vezetősége ülést tartott, amelyen elhatározta, hogy a felfüggesztő határozat ellen a bíróságnál keres orvoslást. A felfüggesztett szövetségi tagok ugyanis törvénytelennek tekintik a legfelső szövetség súlyos határozatát, de emellett azzal is vádolják, hogy hivatalos hatalmával visszaélt. A futballszövetség máris felkérte Junian volt igazságügyminisztert, hogy a legfelső szövetség elleni perben képviselje a közigazgatási bíróság előtt a futballszövetséget.

Jugoszláviának nincs pénze a berlini olimpiászra

Nincsen pénze a jugoszláv sportszövetségnek a berlini olimpiászra. Hadzsi Szeván dr. a jugoszláv olimpiai bizottság elnöke ezért levelet intézett Komnenovics Mirko testnevelésügyi miniszterhez és drámai hangon segítséget kért a jugoszláv olimpiai csapat számára.

— **Új megyei ut felavatása.** A vármegye Cebza és Ciacova községek között új utat épített, amely immár teljesen elkészült. Az új utat ma szentelik be és adják át a forgalomnak.

ra. Utalt leveleiben arra, hogy a jugoszláv olimpiai bizottság eddig semmiféle segítséget nem kapott és ezért Jugoszlávia részvétele az olimpiáson kérdésessé vált. Jugoszláv sportkörökben remélik, hogy a miniszter megfelelő segítséget utal ki az olimpiai bizottság részére.

Csapatunk Lengyelország ellen

A fővárosban ma tartja utolsó edzését a válogató keret és utána a bizottság összeállítja a Lengyelország ellen vasárnap kiálló román válogatott futbalcsapatot.

Két újabb uszókörrekord

Gerstenger magdeburgi uszó a négyszáz méteres hátuszásban döntötte meg az eddigi rekordot. Gerstenger ezt a távot öt perc harminc másodperc alatt uszta meg. A régi rekordot 5 p. 40.4 mp. idővel a japán Kijokawa tartotta. Világrekordot ért el Kiefer, az amerikai halember is, aki Bochumban a 150 yardos hátuszásnál 1 p. 37 mp. eredményt ért el.

— **Református istentisztelet Detán** november 1-én, pénteken délután 3 órakor lesz a lutheránus imaházban. Az igehirdetést Nits István fratellai református lelkész végzi.

— **Rudna-telep önálló község.** Rudna község határában néhány évvel ezelőtt külön telep létesült, amely közigazgatásilag Rudnához tartozott. A telep lakosainak kérelmére a város ideiglenes bizottsága hozzájárult, hogy a telep önálló községgé alakuljon és új község neve Crai nou.

— **Végzetes tévedés.** Bucuresti egy kereskedelmi utazó orvosi rendelője jelent meg a betegpénztári gyűjtőtárbán, hogy ott átvége a tífus fekvő felesége részére az orvos. Alig vette be az asszony az orvos amikor a férje szemeláttára pár alatt meghalt. A hatóságok elren a holttest boncolását. Felmerül a gyanu, hogy a betegpénztár gyűjtőtárbán végzetes tévedés történt, ezért a rendelt por helyett elnézésből vesemes mérget szolgáltatott ki, amely halált okozta. A vizsgálat folyik.

— **Opiumtermelésre rendezkedett Jugoszlávia.** Néhány év óta opiummel foglalkoznak Jugoszláviától évről-évre nagyobb sikereket érve. Idén a jugoszláviai opiumtermelés különösen Amerika részéről iránt különösen érdeklődés és több amerikai gyógyászati gyár eddig már harminckilogramm opiumot rendelt Jugoszláviából.

— **Tették bántalmazta a katonát.** Amikor a régi vásárteret repülőalakitották át, megtiltották a közönségnek az azon való átjárást, hogy így leges szerencsétlenségeknek elejégyék. Weinberger Lipót kereskedő mi ügynök nemrég keresztül akart menni a repülőtéren és nem hallgatott a tonai őrré, aki figyelmeztette a tilarra. Szóváltásra került a sor, amely folyamán Weinberger Lipót tett bántalmazta az őrt. Emiatt letartózták és a hadbírósg elé állították. A bíróság most Weinberger Lipótot napi elzárásra ítélte.

— **Tehéncsordába szaladt a vonat.** Budapestről Nyiregyháza felé haladó gyorsvonat mozdonyvezetője utkölé észrevette, hogy a pályatesten tehercsorda halad keresztül. A mozdonyvezető fékezett, azonban a vonat mebelerohant az állatokba. Négy tehéncsordát a mozdony kerekei alá került és elpusztult.

Művészet

Enescu Lucretia operaénekesnő egyetlen hangversenye városunkban. Ennek művészi esemény színhelye szombaton, november 2-án este a városi színház. Enescu Lucretia, a neves román operaénekesnő és a milánói Színház tagja városunkban hangversenyzik, kitűnő szopránénekesnő négy éve tartó Európa leghíresebb operájának és repülésével minden esetben óriási sikert arat. Neve ma a legjobb hangversenyző művészi név, Enescu Lucretia mozdonyvezetője utkölé észrevette, hogy a pályatesten tehercsorda halad keresztül. A mozdonyvezető fékezett, azonban a vonat mebelerohant az állatokba. Négy tehéncsordát a mozdony kerekei alá került és elpusztult.

MOZI

MOZIK MŰSORA:
Csütörtök, október 31.

Apolló-mozi: Barnum-cirkusz.
Capitol-mozi: Nevet a világ.
Select-mozi: A levegő ördögei.

Megsokszorozza keresetét, ha a Növényvédelem és Kertészet

gyümölcsösét, kertjét, szőlőjét, gazdaságát.

Kedvezményes szakkönyv-akció az előfizetőknek:

Aki előfizet a Növényvédelemre, alábbi

4 könyvet

Horn: Gyümölcsfák nyesése — Urbányi: Gyümölcsfák betegségei — Jécsai: Hogyan készítsük el virágos kertünket — Sántha: Szőlő kártevői

önköltségi áron 80.- leiert kapják.

Még ma kérjen ingyen mutatványszámot (5 lel bélyeg bekládása ellenében) a DÉLI HIRLAP kladóhivatalától, Timișoara.

Előfizetési megrendelését azonnal intézzük.

Közgazdaság

A bányási új motoros kocsik próbajárata jó eredménnyel sikerült és az utazás ideje megrövidül

Értékeltük, hogy a bányási vasuti közlekedés területén november elején új motoros kocsit állítanak forgalomba. Tegnapig négy Augsburgi új motoros kocsi érkezett meg, amelyekre várják az ötödiket. Ciumănești főnök vezetésével tegnap egy próbajáratot végeztek az új kocsikkal. A próbajáratok pom-

pasán sikerültek és megállapították azt a hivatalos gyorsaságot is, amellyel az új kocsik járnak. Még ebben az esztendőben — miként jelentettük — további tizenkét ilyen kocsi érkezik városunkba és azokat is beállítják a forgalomba. Ezzel a kisebb távolságú vonalakon a közlekedés gyorsabb és az eddigénél sokkal jobb lesz.

Megmaradnak a szakkamarai központok, ellenben a vidéki gazdasági tanácsok nem valósulnak meg

A kamarai intézmények reformjára vonatkozó törvénytervezet nem lép életbe, hanem az alminiszter által készített javaslatot ugyanis alkotmányellenes lett volna a kert az ország alaptörvénye bizonyságos kamaráknak, mint önálló érdekvédelmi szervezetteknek a fennállását. Costinescu dr. kereskedelmi miniszter, akinek Leon alminiszter a törvénytervezetet bemutatásának lényeges módosításokkal tette

azt magáévá. A kamarákat nem törlik el, nem oszlatják fel, hogy helyükbe termelési tanácsokat állítsanak, hanem helyüket megerősítik. Nem lesznek tartományi gazdasági tanácsok sem és megmaradnak a kamarai központok, csupán a legfőbb gazdasági tanácsot valósítják meg a tervezetből és annak minden gazdasági és pénzügyi törvény előkészítésénél véleményező szerepe lesz.

A devizahivatal felállításának fontosságát Costinescu miniszter sürgözteti

A kormány gazdasági bizottsága ülést tartott a Costinescu miniszterelnök elnökségében és azon az aktuális gazdasági kérdéseket beszélték meg. A bizottság tárgyalta az egyik stockholmi kereskedelmi vállalat ajánlatát, amely-

nek alapján a vállalat tízezer vagon tengerit kíván vásárolni Romániában. Elvben elfogadták a tengeri svédországi exportjára vonatkozó ajánlatot, amely a román tengeri részére új piacot nyit meg. A fizetési feltételek is kedvezőek,

mert a tengeri értékének felét nemes devizában fizetik. Ebből az üzletből 225 ezer font sterlinggel növekedne a Nemzeti Bank devizakészlete. Az ülesen Anton Costinescu pénzügyminiszter beszámolt a kormány tagjainak a belga hitelezőkkel folytatott párisi tárgyalásairól. Ezek a tárgyalások kedvező mederben folynak. A belga hitelezők több javaslatot terjesztettek a román kormány elé, mely azokra még ezen a héten megadja a választ. Végül a jelenlegi külkereskedelmi rendszer módosításáról és a devizahivatal felállításának tervéről tárgyaltak. A devizahivatal felállítását különösen Costinescu kereskedelmi és ipariügyi miniszter látja szükségesnek és a tervezet kidolgozására három tagból álló bizottságot neveztek ki.

FORGALMI ADÓ HELYETT LISZT-ILLETÉK. A minisztertanács elhatározta, hogy november elsejével megszünteti a kenyérrre kivetett három százalékos forgalmi adót és helyette a lisztre vet ki illetéket, amely különként huszonkét bani lesz. Ez az illetéket a lisztnél a malomból való elszállításakor szedik be. A lisztilleték megfizetése alól csak az a liszt mentesül, amelyet a bérmealmokban a termelő gazda saját használatára saját terméséből öröklök. Ezzel kapcsolatosan elrendelték, hogy október 31-én este megállapítsák a pékek raktáraiban levő liszt mennyiségét.

Autóadót be kell fizetni. A pénzügyminiszterium rendeletet adott ki, amelynek értelmében az autótulajdonosok november elsejéig kötelesek autójuk után a kivetett adót megfizetni. Akik ezt elmulasztják, azok az eredeti adó háromszorosát kötelesek megfizetni.

A tavaszi lipcei mintavásár előkészületei már megkezdődtek. A március elsején megnyíló mintavásáron kívánja a német technika bemutatni teljesítőképességét a Garmisch-Partenkirchenben le-

onyolításra kerülő téli olimpiai játékok és a berlini olimpiász látogatóinak. Ezt a körülményt kívánja felhasználni a német és a külföldi kiállító is, hogy gyártmányait és újításait az egész világnak feltárja. A jelentkezett kiállítók száma máris meghaladja az idei tavaszi mintavásár kiállítóinak számát, de ez a szám olyan rohamosan növekedik, hogy megkezdtek újabb kiállítási csarnokok építését. Így már most megállapítható, hogy a lipcei jövő évi tavaszi mintavásár valószínűleg világgkiállítás lesz.

Emelkedik a francia államadósság. Franciaország állami adóssága jelenleg 323.3 milliárd frank A múlt évben ilyenkor a francia államadósság még csak 303.5 milliárd frankra rugott. A növekedés egy év alatt 18.8 milliárd frankot tesz ki.

A buza ára emelkedik. A bányási gabonapiacra a buza irányzata szilárd s az árak emelkedtek. A többi gabonafajták irányzata barátságos és az üzleti forgalom is kielégítő. A piaci árak a következők: bányási buza 385, torontáli buza 390, új tengeri 210, zab 300, takarmányárpa 280, tavaszi árpa 300, korpa 240, kismalmi liszt a 30/70-es beosztásból zsákkal együtt 680, nagymalmi liszt 700, tökmag 660, napraforgómag 330, cirokmag 250 lei száz kilónként. A lóheremag 30 és a lucernamag 26 lei kilónként.

A Nemzeti Bank hivatalos valutaárfolyamai. A Nemzeti Bank hivatalos valutaárfolyamai a következők: (az első szám a vételt, a második szám az eladást jelenti) francia frank 6.60—6.90, svájci frank 32.55—33.40, beigas 17—18, angol font 490—500, olasz lira 8.30—9.—, dollár 99—110, új met korona 38—40, hollandi forint 67—69, cseh korona 4—4.50, magyar pengő 24—26, osztrák schilling 22—24.60, lengyel zloty 18.80—19.50, dinár 2.20—2.50, drachma 0.80—1.10.

JAMES GLYNING:

Abessziniáknak hothébe vitága

Hogyan a mai forrongó Abessziniából

Copyright by Déli Hírlap

Hogyan. Az a trónfosztott császár, Hailé Szelaszié, a jelenlegi császár elé járolt, hogy elfoglalhassa a

Raizum mosolygott:

Egy adják ezt elő a külföldi írók. Igy is van ez valahogy, de teljességig sincsen így. Aztán meg az inasok, amelyek Hailé Szelaszié öfelségét készítették, hogy Lidzs Jasszut elvessék a trónról, éppenséggel nem voltak személyes természetűek és rugójuk az önzés volt. Hailé Szelaszié, akivel azelőtt Ras Tafari volt, soha nem gondolt arra, hogy valaha is trónra kerüljön. Unokabátyja és igaz barátja volt Lidzs Jasszunak. Hiszen éppen ő volt az, aki trónra segítette. Menelik császár nevét bizonyára szintén jól ismeri, bizonyára már régebből, nemcsak a tanulásban áttanulmányozott füzetében, hanem a finörökös nélkül halt meg. Taitu főnök, aki egy vízihordó embernek a neve volt és akinek első férje szintén vízihordó volt, nem ajándékozta meg a lányát Lidzs Jasszunak. Ugyázták, hogy a császár hibája volt a hiba, mert előzetesen megígérték férjének volt és egyikkel sem volt gyermeke. A férjek csak arra szol-

gáltak neki, hogy egyre feljebb jusson. Az első, mint mondtam, vízihordó volt, a második rendőr, a harmadik örmester, a negyedik kereskedő, az ötödik hajós és így tovább. Tizenegy esztendő volt, amikor először ment férjhez és volt férje, akivel csak egy-két héttel élt együtt. Nálunk könnyen megy a válás és az újabb váló férjhezmenés. Amikor Menelik császár meglátta Taitut, akkor az már huszonegy esztendő volt és felesége volt egy hercegnek, aki tizenhetedik férje volt. Menelik felszólította a herceget, hogy váljon el az asszonytól, mert császárnéval akarja azt megtenni. A herceg örövendett a kiintetésnek, hogy a császár az ő feleségére vetett szemet és örömmel teljesítette a parancsot. Így lett Taitu felesége Menelik császárnak.

Ras Raizum kis pihenőt tartott, aztán folytatta:

— Azonban a házasság gyermektelen maradt. De nem Menelik hibájából. Menelik császárnak volt még trónörökös korából egy leánya. Ezt felkutatták és férjhez adták a császár unokaöccséhez. Ebből a házasságból származott Lidzs Jasszu, akit Menelik utódának jelölt ki. Amikor aztán Menelik halála után Lidzs Jasszu trónra került, mindössze tizenöt esztendő volt. Hamarosan kiderült, hogy a rakoncátlan természetű fiú nem való az ország élére. Egyik balsikerű lépést tette a másik után. Csakhamar népszerűtlenné lett. Viselkedésével Abessziniát a legnagyobb veszedelembé sodorta és a dolgok odaig fejlődtek, hogy bekövetkezett volna Abessziniának Franciaország, Anglia és Olaszország által való

feldarabolása. Ezek az országok, amelyeknek afrikai gyarmatai szomszédosok Abessziniával, szemet vetettek az ország természeténél fogva, amelyet maguknak óhajtottak. A katasztrófát azonban Ras Tafari, aki az egyik tartomány kormányzója volt, az utolsó percben megváltotta. A közbelépésre az ország érdekében, mint a császári ház tagjának joga volt. Nem vágyott sohasem a trónra, de az ország megmentése érdekében vállalt a kellett ezt a terhet. Lidzs Jasszut pedig, aki zavargásokat idézett elő és mérhetetlen dühében az országot ki akarta bosszúból szolgálatni az idegeneknek, kénytelen volt egy magános várban elhelyezni. Tehát így áll Lidzs Jasszu ügye, nem pedig úgy, ahogy azt külföldi könyvek elferditve előadják. Ras Tafari annyira nem akart császár lenni, hogy teljes három esztendeig mint régens állott az ország élén és csak akkor koronáztatta meg magát, amikor azt a nép már nagyon követelte. Akkor vette fel a Hailé Szelaszié nevet is.

Ras Raizum elhallgatott.

Gerezdes András és Lajos az elbeszélés hatása alatt egészen más színben látták a dolgokat, mint eddig.

A szünet után, amely az elbeszélés után beállott, András szólalt meg elsőnek:

— És nekünk most az a feladatunk, hogy felkeressük Lidzs Jasszut, ugyebár?

Ras Raizum meglepetve válaszolt:

— Ugy van, de honnan jutott erre a gondolatra?

— Kézenfekvő dolog. Mert feltétele-

zem, hogy nem hiába mondta el nekünk Lidzs Jasszu történetét.

— Ugy van, — válaszolta Ras Raizum — önöknek fel kell keresniök Lidzs Jasszu várát. Ugyanis azok, akik most Abessziniára törnek, hogy eleven törzsekből nagy darabokat tépjenek le, megkörnyékezik a trónfosztott császárt és az a céljuk, hogy a segítségével lázadást szítsanak. Az önök feladata lesz megállapítani, hogy ellenségünk milyen uton-módon érintkeznek vele és ezt az érintkezést lehetetlenné tenni. Vállalkoznak erre?

— Feltétlenül.

— Holnap indulniok kell.

— Helyes.

A részletek megbeszélése nem tartott sokáig.

Másnap Gerezdes András és Gerezdes Lajos már utnak indult Dirédaa városa felé. Lóháton utaztak. Két kísérőjük volt, az egyik Ibrahim, akit személyes szolgálataukra maguknál tartottak, a másik pedig egy abesszin vezető volt.

Mint turisták utaztak. Az abesszin hatóságok igazolványaik láttára mindenütt a legelőzékenyebben bántak velük.

Néhány nap múlva már meg is érkeztek a városba. Nem időztek ott sokáig. Vezetőjük gondoskodott róla, hogy átadja a lovakat az állami lótelepen és máris siettek ki a vasuti állomásra, hogy elérjék a Harar felé haladó vonatot. Másnapra már megérkeztek Hararba és jelentkeztek az ottani kormányzónál. A kormányzó Ras Makonen volt, akihez Ras Raizumtól írást hoztak.

Fogadtatásuk rendkívül szíves volt.

(Folyt. köv.)

Rádió

Csütörtök, október 31. Bucuresti. Este 7: Rádiózenekar. 8: Felolvasás. 9: Hírek. 9.15: Dallemezek. 10: Felolvasás. 10.15: A Filharmonikusok hangversenye az Athenaeumból. Budapest. 9.30: Hírek. 10: Református istentisztelet, prédikál Ravasz László dr. püspöl. 11: Evangélikus istentisztelet, prédikál Kapi Béla dr. püspök. 12: Unitárius istentisztelet, prédikál Ferenc József lelkész. 1.10: Hírek, majd zenekari hangverseny. 3.40: Hírek. 5.20: Gyermekkórus. 5.45: Időjárás, hírek. 6: Mezőgazdasági előadás. 6.30: Fleta-lemezek. 7.10: Regedümvész

játéka. 7.50: Előadás. 8.10: Magyar nóták cigánykisérettel. 9.20: Hírek, majd Hugo Viktor emlékest. 11.35: Külügyi negyedóra. 11.55: Szalonzenekar, utána hírek. Budapest II. 6: Előadás. 9.45: Hanglemezek. Bécs. 4.20: Magyar mesék. 5: Barlioz: Fantasztikus szimfónia. 6.30: Mai angol dalok. 8.20: A sakkvilágbajnokság. 11.10: Zenekari verseny. 12: Könyvi- és tánczene. Berlin. Este 8: Szórakoztató zene. 9.10: Tarka-est. Milánó. Este 11.15: Tánczene. Róma. 6.10: Cselő-, szoprán- és baritonverseny. Lipse. Este 8.30: Kamaraénekettős lantjátékkal. 11.20: Szimfónikus hangverseny. Strassburg. 7.15: Beethoven: Vonósötös. Stuttgart. Este 9.10: A rádiózenekar hangversenye. Operett. Éjfélután 1: Ismeretlen

Wagner-művek. Varsó. 5.10: Szalonzene. 6.15: Bach-lemezek. 9: Könyvi-zene. 11: Haydn: Esz-dur vonósnyegyes. 11.25: Könyvi- és tánclemezek. Péntek, november 1. Bucuresti. Délután 6: A rádiózenekar szórakoztató hangversenye. Operett egyveleg. 7.20: A zene folytatása. 8.15: Lemezek. 8.35: Közvetítés az operaházból. Budapest. 10.30: Hírek. 11: Szentmise. 1.20: Operaházi zenekar. 3: Hanglemezek. 4.30: Előadás. 5: Szalonzenekar. 6.25: Mi van a siron tul, Tóth Tihámér dr. előadása. 7: Verdi: Rekviem. 8.50: Hírek. Budapest II. 7.10: Előadás. 7.30: Hanglemezek. 9.15: Hírek. Bécs. 12.45: Szimfónikusok. 5: Délutáni zene. 6.55: Wagner: Parsifal-opera. Lipse. 6: Délutáni zene. 8: Esti

zene. 8.40: Riport egy készülő Ufa-filmről. 9.10: Szórakoztató zene. Milánó. 6.10: Ruzzi-zenekar. Róma. 6: Közvetítés a rádiózenekari hangversenyről. Prága. Lemezek. Este 9: A filharmonikusok hangversenye. 11.10: Lemezek. Strassburg. Művészlemezek. Este 10.30: Szimfónikus koncert. Stuttgart. 9: Stuttgart adóállomás estje a német művészetről. 11.30: tembergi országos zenekar, üveghármas. Val. Varsó. 5.15: Szalonzene. 6.20: 16. századbeli mesterek dalaiból. 7: Baguedi- és oboave. 8.30: Mozart: Requiem. 10.15: Zeneszerző emlékest.

Egyes szó ára 3 lei; vastagabb betűvel 5 lei. Állástkeresők szavankint 2 lejt fizetnek. Jelzés hirdetések címét a kiadóhivatal nem közölheti. Helyi hirdésekre a jelzéssel ellátott irásbéli ajánlatot kell beküldeni a kiadóhivatalnak.

Apróhirdetések

Beolcsóbb hirdetés — leggyorsabb eredmény

Apróhirdetéseket felvesz Cseta Déli Hírlap kiadóhivatala, P. O. Bratianu 4. Fabrica: Kardtraktik, Piața Traian és Str. Mercsarok. Principele Carol; Marcstraktik, Piața Küttli. A hirdetés minden esetben előre fizetendő.

Oktatás

Előkészíték matematikából és román nyelvből tanulókat. Bogaciov műegyetem hallgató. III., Str. Romulus 58. (3543)

Állásajánlás

Szolid, jobb mindenek, aki önállóan főz, hosszabb bizonyítvánnyal, gyermektelen házaspárhoz felvétetik. Jelentkezés délután 2—5-ig. Cim a kiadóban. (3564)

Mindenes ki jól főz, 1-re kerestetik. Jelentkezni Marossy festéküzlet, IV., Str. Bratianu 18. (3566)

Reszelővágó, aki kézzel és géppel dolgozik, felvétetik. Frohn S. A. Fabrica Romana de Pile si Unelte, Bucuresti, VI., Parcul Rahova, Str. J. 29. (141)

Állást keres

Gyakorlott szücs-munkás azonnalra állást keres. Cim a kiadóban. (242)

Melyik nemesen érző uri ember volna hajlandó álláshoz juttatni, szépnek mondott, több nyelven beszélő fiatal urinót, ki ugy a háztartásban, mint irodai teendőkbén jártas. Vidékre is megy. Szives megkeresések a kiadóba „Remény” jellegével. (3557)

Állásajánlás

Uj sorsjegyek, államiak már kaphatók: 1/2 200.— lei, 1/2 400.— lei, 1/4 800.— leiért a közismert szerencsés számokkal rendelkező March-trafikban, Timisoara IV., Piața Küttli No. 1. alatt. Siessen nálam venni, mert aki nálam vesz, annak szerencséje lesz. (3519)

Fehér cserépkályha

alig használt, kifogástalan állapotban elköltözés miatt azonnal olcsón eladó. II. ker., Str. 3 August 1. II. em. 2.

Hentesüzlet összes helyiségekkel, valamint lakással, forgalmas helyen berendezéssel, vagy anélkül, üzlettől való visszavonulás miatt azonnalra jutányosan kiadó. Bővebbet: Lichtfusz-vendéglő, III. ker., Coroana de Otel 18. (3452)

Finom férfiruhák és fércipők

kifogástalan állapotban jutányosan eladók. Cim: Str. 3 August 1/II. em 2. (Neptun-türdő mellett). D. u. 2—5-ig.

Háztelket veszek. Ajánlatokat „Csillag” jellegére a kiadóba kérek. (3565)

Bérlés

Szépen bútorozott teljesen különbejáratu utcai szoba 2 személy vagy házaspár részére, kívánatra teljes ellátással, olcsón kiadó. Ajánlatokat „Szép otthon” jellegére a kiadóba kérek. (3558)

Bérlendő a Bulev. Reg. Ferdinand 4 számú Färberházban 2 szobás helyiség, iroda, rendelők, szalon, esetleg lakásnak, november 1-re. Bővebbet Dr. Kun Ferenc ügyvédi irodájában. Telefon 12-31. (3444)

2 szobás családi ház szép gyümölcsöskerttel, kocsis-telepen bérlendő. T. dakozód Geml-utca 2, Szlávik vendéglősnél.

Üzlethelyiség kiadó a Széchenyi-ház melletti új palotánál, Str. Napoleon 2. Bővebbet Alapítvány Pénztárnánál, I., Str. Lonovici 4.

Különféle

Elsőrangú vegetáriánus kosztéban és házon kívül kapható. Cim a kiadóban.

Különféle fehérneművarrást vállal elsőrendű fehérnemű-varrónó. III., Str. Romulus 72.

Téli menetrend

Érvényes 1935 október 6-tól.

Vonatok indulása Timisoara, Domnita Elena állomásról:		Vonatok érkezése Timisoara, Domnita Elena állomásra:	
(Időszámítás 0 órától 12-ig, éjféltől délig és 12-től—24 óráig, déltől éjfélig.)		Bucurestiből gyorsvonat	7.35
Bucurestibe gyorsvonat	7.50	Bucurestiből személyvonat	18.00
Bucurestibe simplon vonat	12.20	Bucurestiből simplon	18.55
Bucurestibe személyvonat	13.10	Bucurestiből gyorsvonat	23.50
Bucurestibe gyorsvonat	22.03	Turnseverinből személyvonat	10.08
Turnseverinbe személyvonat	18.10	Caransebesről személyvonat	7.23
Caransebesre személyvonat	5.00	Jimboliáról személyvonat	6.25
Jimboliara személyvonat	1.30	Jimboliáról személyvonat	10.10
Jimboliara személyvonat	7.55	Jimboliáról simplon	12.13
Jimboliara simplon	19.32	Jimboliáról személyvonat	17.05
Jimboliara személyvonat	13.30	Jimboliáról személyvonat	21.45
Jimboleara személyvonat	19.20	Radnáról motorvonat	7.28
Radnára motorvonat	6.10	Radráról motorvonat	13.23
Radnára motorvonat	10.23	Radnáról motorvonat	16.30
Radnára motorvonat	13.31	Radnáról motorvonat	20.45
Radnára motorvonat	19.21	Giarmatáról motorvonat	6.02
Giarmatára motorvonat	4.50	Giarmatáról motorvonat	17.12
Giarmatára motorvonat	16.15	Resitáról személyvonat	7.12
Resitára személyvonat	7.50	Resitáról személyvonat	11.53
Resitára személyvonat	14.00	Resitáról személyvonat	21.00
Resitára	19.05	Gierről személyvonat	14.55
Gierra személyvonat	16.20	Aradról Oradea felől	7.40
Aradra Oradeaig személyvonat	0.05	Aradról Oradea felől	12.04
Aradra Oradeaig	5.35	Aradról Oradea felől	17.39
Aradra Oradeaig	12.21	Aradról Oradea felől	1.10
Aradra Oradeaig	19.08	Aradról	9.25
Aradra	8.05	Aradról	21.53
Aradra	22.00	Cenadról	6.55
Cenadra motoros vonat	8.10	Cenadról	13.05
Cenadra motoros vonat	13.20	Cenadról	19.57
Cenadra személyvonat	18.10	Valcaniról	7.04
Valcanira	7.05	Valcaniról	20.15
Valcanira	7.06	Buziasra motorvonat	7.46
Buziasra motorvonat	5.20	Buziasra motorvonat	20.49
Buziasra motorvonat	18.92	Crucenire	6.31
Crucenire	11.15	Crucenire	17.44
Crucenire	18.20		

10 holdas elsőrendű szántóföld

közvetlenül az aradi ország mentén jutányosan eladó a jadanii határban lévő Habó József 89 számú utkaparó melle (Timisoara-tól 12 km.) Érdeklődni: Dr. Subțire Ioa ügyvédnél, Timisoara, Banca Victoria. — Telefon 20-70.

Déli Hírlap előfizetőin nagy kedvezmény

Papini: Dante
Gárdonyi: Dankó Pista
Adams: Amerika epozsa
Asztalos: II. Rákóczy Ferenc
Gatti: Musungu
Schreuzel: Abesszinia
Monfreid: Rejtélyes Abesszinia
Megyeri: Egy tavasz Marokkóban
Rachmanova: Gyermekkorom
Hull: Kelet árnyékában
Wangh: Egy marék por
Reményik: Költő és valóság
Szejjullina: Egy kuruzsló élete
Aszlányi: Sok hűhó Emmiért
Mangham: Zsák-ucca
Hunyadi: Ötpengős lány
Forró: Te és a szerelem

Kaphatók a Könyvkereskedésben Timisoara IV., Bul. Carol